

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

12 януари 2023 година*

„Преюдициално запитване — Конкуренция — Злоупотреба с господстващо положение — Правила за уреждане на искове за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията — Директива 2014/104/ЕС — Членове 5 и 6 — Представяне на доказателства — Доказателства, съдържащи се в преписка на орган за защита на конкуренцията — Всящо производство пред Европейската комисия във връзка с нарушение на правилата на конкуренция — Национално производство относно иск за обезщетение за същото нарушение — Условия относно представянето на доказателствата“

По дело C-57/21

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Nejvyšší soud (Върховен съд, Чешка република) с акт от 16 декември 2020 г., постъпил в Съда на 1 февруари 2021 г., в рамките на производство по дело

RegioJet a.s.

срещу

České dráhy a.s.,

при участието на:

Česká republika, Ministerstvo dopravy,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: A. Prechal, председател на състава, M. L. Arastey Sahún, F. Biltgen, N. Wahl (докладчик) и J. Passer, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 3 февруари 2022 г.,

* Език на производството: чешки.

като има предвид становищата, представени:

- за RegioJet a.s., от O. Doležal, advokát,
- за České dráhy a.s., от J. Kindl, S. Mikeš и K. Muzikář, advokáti,
- за гръцкото правителство, от K. Boskovits, в качеството на представител,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от F. Sclafani, avvocato dello Stato,
- за Европейската комисия, от B. Ernst, P. Němečková и C. Zois, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 5 май 2022 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 5, параграфи 1 и 2 и член 6, параграф 5, буква а) и параграфи 7 и 9 от Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на иски за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията (ОВ L 349, 2014 г., стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между RegioJet a.s. и České dráhy a.s. по повод на искането на RegioJet за представяне на доказателства в контекста на иск за обезщетение за вредите, които това дружество твърди, че е претърпяло вследствие на антиконкурентните действия на České dráhy.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент (ЕО) № 1/2003

- 3 Съгласно съображения 7 и 21 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101] и [102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167):

„(7) Националните съдилища имат основна роля при прилагането на [правилата на правото на Съюза в областта на конкуренцията]. Когато решават спорове между частни лица, те охраняват субективните права по [правото на Съюза] — например чрез присъждане на обезщетения за вреди на потърпевшите от нарушенията. Тук ролята на националните съдилища допълва тази на органите по конкуренция на държавите членки. Ето защо на тях следва да се позволи да прилагат изцяло членове [101] и [102 ДФЕС].

[...]

(21) Последователността в прилагането на [правилата] на конкуренция изисква също така да се изградят механизми за сътрудничество между съдилищата на държавите членки и [Европейската комисия]. Това се отнася за всички съдилища на държавите членки, които прилагат членове [101] и [102 ДФЕС], независимо дали прилагат тези правила при съдебни процеси между частни лица, в качеството им на държавни органи по правоприлагане, или като съдилища, сезирани за съдебен контрол. По-специално националните съдилища следва да имат възможност да се обръщат към Комисията за информация или за нейното становище по въпроси, свързани с прилагането на [правото на Съюза в областта на конкуренцията]. [...]“.

- 4 Член 2 („Тежест на доказване“) от този регламент предвижда:

„При всяко производство на национално [равнище] или [на] равнище [на Съюза] във връзка с прилагането на членове [101 и 102 ДФЕС] тежестта на доказване на нарушение на член [101], параграф 1 или на член [102 ДФЕС] се носи от страната или органа, който твърди наличието на нарушение. [...]“.

- 5 Текстът на член 5 от посочения регламент е следният:

„Органите по конкуренция на държавите членки имат правомощието да прилагат [членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС] в индивидуалните случаи. За тази цел, като действат по собствена инициатива или по внесена жалба, те могат да вземат следните решения:

- да изискат прекратяване на нарушението;
- да постановят временни мерки;
- да приемат поемане на ангажименти;

– да наложат глоби, периодични санкционни плащания или всякакви други санкции, предвидени в тяхното национално законодателство.

Когато въз основа на информацията, с която разполагат, условията за налагане на забрана не са изпълнени, те могат да решат и че няма основания за предприемане на действия от тяхна страна“.

- 6 Глава III от същия регламент се отнася до решенията, които Комисията приема съгласно членове 101 и 102 ДФЕС. Тези решения могат да се състоят в установяване и прекратяване на нарушение (член 7), приемане на временни мерки (член 8), решения, с които се придава задължителен характер на ангажменти (член 9), и накрая, установяване на неприложимостта на членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС (член 10).
- 7 Член 11 („Сътрудничество между Комисията и органите по конкуренция на държавите членки“) от Регламент № 1/2003 предвижда в параграфи 1 и 6:

„1. Комисията и органите по конкуренция на държавите членки прилагат [правилата на правото на Съюза в областта на конкуренцията] в тясно сътрудничество.

[...]

6. Образоването на производство от Комисията за приемане на решение по глава III освобождава органите по конкуренция на държавите членки от техните правомощия по прилагане на членове [101] и [102 ДФЕС]. В случай че орган по конкуренция на държава членка вече е предприел действия по определен случай, Комисията образува производство само след допитване до този национален орган по конкуренция“.

- 8 Член 16 („Еднакво прилагане на [правото на Съюза в областта на конкуренцията]“) от този регламент гласи:

„1. Когато национални съдилища се произнасят по споразумения, решения или практики съгласно член [101] или [102 ДФЕС], които вече са предмет на решения на Комисията, те не могат да вземат решения, които са в противоречие с решението, прието от Комисията. Те също така трябва да избягват вземане на решения, които биха противоречали на решение, което Комисията предвижда да приеме по образувано от нея производство. За тази цел националният съд може да прецени дали е необходимо да спре своето производство. Това задължение не засяга правата и задълженията по член [267 ДФЕС].

2. Когато органите по конкуренция на държавите членки се произнасят по споразумения, решения или практики по член [101] или [102 ДФЕС], които вече са предмет на решение на Комисията, те не могат да вземат решения, които биха били в противоречие с решението, прието от Комисията“.

Регламент (ЕО) № 773/2004

- 9 Член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 773/2004 на Комисията от 7 април 2004 година относно водените от Комисията производства съгласно членове [101 и 102 ДФЕС] (ОВ L 123 г., 2004 г., стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 242), изменен с Регламент (ЕО) № 622/2008 на Комисията от 30 юни 2008 г. (ОВ L 171, 2008 г., стр. 3) предвижда:

„Комисията може по всяко време да вземе решение за образуване на производство с оглед приемане на решение по глава III от Регламент (ЕО) № 1/2003, но не по-късно от датата, на която е издала предварителна оценка по член 9, параграф 1 от същия регламент, изложение на възраженията си или искане страните да заявят своя интерес за започване на разговори за постигане на споразумение, или датата, на която е публикувано известие по член 27, параграф 4 от посочения регламент, която от тези дати е по-ранна“.

Директива 2014/104

- 10 Съгласно съображения 6, 15, 21, 23 и 25—28 от Директива 2014/104:

„(6) С оглед да се гарантират ефективни действия по прилагане от страна на частноправни субекти в рамките на гражданското право и ефективно прилагане от страна на публичните органи за защита на конкуренцията, се изисква взаимодействието на двата инструмента, за да се гарантира максимална ефективност на правилата за конкуренция. Необходимо е съгласувано да се уреди начинът, по който се координират двете форми на прилагане, например по отношение на правилата относно достъпа до документи, съхранявани от органите за защита на конкуренцията. [...]

[...]

(15) Доказателствата са важен елемент при предявяването на искове за обезщетение за вреди при нарушения на конкурентното право на Съюза или националното конкурентно право. При все това, тъй като съдебното производство в областта на конкуренцията се характеризира с информационна асиметрия, е целесъобразно да се гарантира, че на ищите е предоставено право да искат представянето на доказателства от значение за техните претенции, без да е необходимо да посочват конкретните доказателства. С оглед гарантиране на равенството на страните тези средства следва също така да са достъпни за ответниците по искове за обезщетение за вреди, така че те да могат да поискат представяне на доказателства от ищите. Освен това националните съдилища следва да могат да разпоредят представяне на доказателства от трети лица, включително публични органи. Когато националният съд желае да разпорежи представяне на доказателства от страна на Комисията, по отношение на исканията за информация се прилагат принципът на член 4, параграф 3 ДЕС на лоялно сътрудничество между Съюза и държавите членки и член 15, параграф 1 от Регламент [...] № 1/2003. Когато националните съдилища разпореждат на публични органи да представят доказателства, се прилагат принципите на правното и административното сътрудничество съгласно правото на Съюза или националното право.

[...]

- (21) Ефективността и съгласуваното прилагане на членове 101 и 102 ДФЕС от страна на Комисията и националните органи за защита на конкуренцията изискват общ подход в целия Съюз по отношение на представянето на доказателства, които са част от преписка на орган за защита на конкуренцията. Представянето на доказателства не следва да намалява ненужно ефективността на прилагането на конкурентното право от органа за защита на конкуренцията. [...]

[...]

- (23) Изискването за пропорционалност следва да се оценява внимателно, когато представянето на доказателства създава риск от възпрепятстване на стратегията за разследване на орган за защита на конкуренцията, като се разкрие кои документи са част от преписката, или риск от отрицателно въздействие върху начина, по който предприятията сътрудничат на органите за защита на конкуренцията. Следва да се обърне особено внимание на предотвратяването на опитите за необосновано търсене на информация (т. нар. „fishing expeditions“), т.е. неконкретизирано или прекомерно широкообхватно искане за информация, която едва ли е от значение за страните по производството. Поради това исканията за представяне на доказателства следва да се считат за непропорционални, когато се отнасят до общо представяне на документи в преписката на орган за защита на конкуренцията по конкретно дело или до общо представяне на документи, получени от страна в рамките на конкретно дело. Такива широкообхватни искания за представяне на доказателства не са съвместими и със задължението на отправящата искането страна да посочи възможно най-точно и тясно конкретни доказателства или категории доказателства.

[...]

- (25) Следва да се прилага изключение по отношение на всички мерки по представяне на доказателства, чието евентуално налагане би повлияло неоправдано на текущо разследване на орган за защита на конкуренцията по отношение на нарушение на правото на Съюза или националното конкурентно право. Информацията, подготвена от орган за защита на конкуренцията в хода на водено от него производство за прилагане на правото на Съюза или националното конкурентно право и изпратена на страните по това производство (например „твърдение за извършено нарушение“), или подготвена от страна по производството (например отговор на искания за информация на органа за защита на конкуренцията или свидетелски показания), следва да подлежи на представяне във връзка с искове за обезщетение за вреди само след като органът за защита на конкуренцията е прекратил производството, например като е приел решение съгласно член 5 или съгласно глава III от Регламент [...] № 1/2003, с изключение на решения за налагане на временни мерки.

- (26) Програмите за освобождаване от санкция или намаляване на санкции и процедурите за постигане на споразумение са важни инструменти за прилагането от страна на публичните органи на конкурентното право на Съюза, тъй като те допринасят за разкриването, ефективното преследване и санкциониране на най-тежките нарушения на конкурентното право. [...] За да се гарантира, че предприятията продължават да имат желание да се обръщат доброволно към органите за защита на

конкуренцията със заявления за освобождаване от санкция или намаляване на санкции или заявления за постигане на споразумение, тези документи следва да бъдат изключени от възможността за представяне на доказателства. [...]

- (27) Правилата на настоящата директива за представяне на документи, различни от заявления за освобождаване от санкция или намаляване на санкции и заявления за постигане на споразумение, гарантират, че увредените лица разполагат с достатъчно други способи да получат достъп до доказателствата от значение за делото, които са им необходими за подготовка на исковете им за обезщетение за вреди. Националните съдилища следва да могат, по искане на ищец, да получат достъп до документи, във връзка с които има позоваване на изключение, за да проверят дали съдържанието им не попада извън обхвата на определенията за заявления за освобождаване от санкция или намаляване на санкции и заявления за постигане на споразумение, предвидени в настоящата директива. Всяко съдържание, което попада извън обхвата на определенията, следва да може да бъде представено съгласно съответните условия.
- (28) Националните съдилища следва да бъдат по всяко време в състояние във връзка с иск за обезщетение за вреди да издадат разпореждане за представяне на доказателства, съществуващи независимо от производствата на орган за защита на конкуренцията (наричани по-долу „вече съществуваща информация“).
- 11 Съгласно член 2, точка 17 от Директива 2014/104 „вече съществуваща информация“ означава доказателства, които съществуват независимо от производство пред орган за защита на конкуренцията, без оглед на това дали такава информация се съдържа в преписката на органа за защита на конкуренцията.
- 12 Член 5 („Представяне на доказателства“) от тази директива гласи:
- „1. Държавите членки гарантират, че при производство, свързано с иск за обезщетение за вреди в Съюза, образувано по искане на ищец, който е представил мотивирано изложение, съдържащо разумно достъпни факти и доказателства, които са достатъчни да подкрепят основателността на претенцията му за претърпени вреди, националните съдилища могат да разпоредят ответникът или трето лице да представят доказателствата от значение за делото, които са под техен контрол, при условията, предвидени в настоящата глава. Освен това държавите членки гарантират, че по искане на ответника националните съдилища могат да разпоредят представяне на доказателствата от значение за делото от ищеца или трето лице.
- [...]
2. Държавите членки гарантират, че националните съдилища могат да разпоредят представяне на конкретни доказателства или съответни категории от доказателства, които са посочени възможно най-точно и тясно, въз основа на разумно достъпни факти в мотивираното изложение.

3. Държавите членки гарантират, че националните съдилища ограничават представянето на доказателства до това, което е пропорционално. Когато определят дали поискано от дадена страна представяне на доказателства е пропорционално, националните съдилища отчитат законните интереси на всички засегнати страни и трети лица. По-специално съдилищата вземат предвид:

- а) степента, в която претенцията или защитата се подкрепят от налични факти и доказателства, които мотивират искането за представянето на доказателства;
- б) обхватът и разходите по представянето на доказателства, по-специално за всяко засегнато трето лице, включително за предотвратяване на неконкретизирани искания за информация, която едва ли е от значение за страните по производството;
- в) дали доказателствата, чието представяне се иска, съдържат поверителна информация, особено такава, която се отнася до трети лица, и съществуващият режим за защита на тази поверителна информация.

4. Държавите членки гарантират, че националните съдилища разполагат с правомощието да разпоредят представяне на доказателства, съдържащи поверителна информация, в случаите в които считат, че те са от значение за иска за обезщетение за вреди. Държавите членки гарантират, че когато разпореждат представянето на такава информация националните съдилища разполагат с ефективни мерки за защита на тази информация.

5. Интересът на предприятията от избягване на искове за обезщетение за вреди вследствие на нарушение на конкурентното право не представлява интерес, който се нуждае от защита.

[...]

8. Без да се засягат параграфи 4 и 7 и член 6, настоящият член не възпрепятства държавите членки да запазят или въведат правила, които водят до по-широко представяне на доказателства“.

- 13 Член 6 („Представяне на доказателства, съдържащи се в преписка на орган за защита на конкуренцията“) от посочената директива предвижда:

„1. Държавите членки гарантират, че за целите на исковете за обезщетение за вреди, когато национален съд разпорежи представяне на доказателства, съдържащи се в преписка на орган за защита на конкуренцията, в допълнение на член 5 се прилага и настоящият член.

[...]

4. Когато оценяват пропорционалността на разпореждане за представяне на информация в съответствие с член 5, параграф 3, националните съдилища вземат предвид и следните обстоятелства:

- а) дали искането е формулирано конкретно с оглед на характера, предмета или съдържанието на документите, предоставени на органа за защита на конкуренцията или съдържащи се в преписката на този орган, или е формулирано като искане от общ характер по отношение на документите, предоставени на органа за защита на конкуренцията;

б) дали страната, поискала представянето на доказателства, го е направила във връзка с иск за обезщетение за вреди пред национален съд; и

в) във връзка с параграфи 5 и 10 или по искане на орган за защита на конкуренцията в съответствие с параграф 11 — необходимостта от гарантиране на ефективността на прилагането на конкурентното право от страна на публичните органи.

5. Националните съдилища могат да разпоредят представяне на следните категории доказателства само след като орган за защита на конкуренцията е прекратил воденото от него производство с приемането на решение или на друго основание:

а) информация, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията;

б) информация, която е била подготвена от орган за защита на конкуренцията и изпратена на страните в хода на воденото от него производство; и

в) заявления за постигане на споразумение, които са оттеглени.

6. Държавите членки гарантират, че за целите на искове за обезщетение за вреди националните съдилища не могат в никой момент да разпореждат на страна или на трето лице да разкрие някоя от следните категории доказателства:

а) заявления за освобождаване от санкция или намаляване на санкции; и

б) заявления за постигане на споразумение.

7. Ищец може да представи мотивирано искане за това даден национален съд да получи достъп до доказателствата, посочени в параграф 6, буква а) или б), единствено с цел да се увери, че тяхното съдържание съответства на определенията в член 2, точки 16 и 18. При тази преценка националните съдилища могат да поискат съдействие само от компетентния орган за защита на конкуренцията. На съставителите на въпросните доказателства също може да се предостави възможност да бъдат изслушани. Националният съд в никакъв случай не разрешава достъп на други страни или на трети лица до тези доказателства.

8. Ако параграф 6 се прилага само за части от исканите доказателства, останалите части от тях се предоставят съгласно съответните параграфи от настоящия член в зависимост от категорията, в която попадат.

9. Представянето на доказателства от преписката на орган за защита на конкуренцията, които не попадат в никоя от категориите, изброени в настоящия член, може да бъде разпоредено по искове за обезщетение за вреди по всяко време, без да се засяга настоящият член.

[...]

11. Когато орган за защита на конкуренцията желае да изрази мнението си относно пропорционалността на искания за представянето на доказателства, той може по своя инициатива да представи писмени възражения пред националния съд, от който се иска да разпорежи представянето им“.

14 Член 22 („Прилагане във времето“) от Директива 2014/104 гласи:

„1. Държавите членки гарантират, че националните мерки, които са приели в съответствие с член 21, за да се съобразят с материалноправните разпоредби на настоящата директива, нямат обратно действие.

2. Държавите членки гарантират, че всички различни от посочените в параграф 1 национални мерки, които са приели в съответствие с член 21, не се прилагат за искове за обезщетение за вреди, с които техните националните съдилища са сезирани преди 26 декември 201[4] г.“.

Чешкото право

Закон № 143/2001

15 *Zákon č. 143/2001 Sb. о ochraně hospodářské soutěže* (Закон № 143/2001 за защита на конкуренцията), в редакцията, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „Закон № 143/2001“), предвижда в член 1, параграф 1, че с него се „организира защитата на конкуренцията на пазара на стоки и услуги [...] срещу всяка практика, която предотвратява, ограничава, нарушава или застрашава конкуренцията“.

16 Член 21са, параграф 2 от Закон № 143/2001 гласи по същество, че документите и информацията, които са подготвени и представени за нуждите на висящо административно производство пред национален орган за защита на конкуренцията, могат да бъдат представени на публичните органи само след приключване на разследването или след влизане в сила на решението на националния орган за защита на конкуренцията за прекратяване на административното производство.

Закон № 262/2017

17 *Zákon č. 262/2017 Sb., о náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže* (Закон № 262/2017 за обезщетенията за вреди в областта на конкуренцията, наричан по-нататък „Закон № 262/2017“) транспонира Директива 2014/104 в чешкия правен ред.

18 Съгласно член 2, параграф 2, буква с) от този закон за поверителна информация, защитена от задължението за пазене на тайна, се считат по-конкретно „документите и информацията, които са били представени специално за нуждите на административно производство или упражняването на надзор на [националния] орган за защита на конкуренцията“.

19 По същество от член 10, параграф 1 от посочения закон следва, че преди да започне производство по иск за обезщетение за вреди, причинени от ограничаване на конкуренцията, председателят на състава разпорежда по искане на подалата този иск страна, която удостоверява с достоверност, съответстваща на наличните фактически обстоятелства, допустимостта на правото ѝ на обезщетение за вредите, причинени от ограничаването на конкуренцията, когато това се окаже необходимо и пропорционално на упражняването на правото на обезщетение от ищеца, лицата, притежаващи документи, които дават възможност да се проучи случая, да представят тези документи.

- 20 Съгласно член 15, параграф 4 от същия закон „задължението за представяне на поверителна информация, предвидена в член 2, параграф 2, буква с), възниква едва след влизането в сила на решението на органа за защита на конкуренцията за прекратяване на административното производство“.
- 21 В член 16, параграф 1, буква с) от Закон № 262/2017 се предвижда по същество, че в случай на искане за достъп до документите от преписката на националния орган за защита на конкуренцията, съдържащи поверителна информация, председателят на състава проверява дали тяхното представяне няма да застраши ефективното прилагане на правната уредба в областта на конкуренцията. От член 16, параграф 3 от този закон следва, че документите, съдържащи поверителна информация, могат да се представят само след приключване на разследването или след влизане в сила на решението на националния орган за защита на конкуренцията за прекратяване на административното производство.
- 22 Съгласно член 18, параграф 1 от този закон при условията, предвидени в членове 10 и 16 от него, председателят на състава може да разпорежи представянето на доказателства и след образуването на производството по съществото на иска.
- 23 Член 27, параграф 1 от същия закон предвижда, че в рамките на производство по иск за обезщетение за вреди съдът е обвързан от решението на друга юрисдикция, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Служба за защита на конкуренцията, наричана по-нататък „ÚOHS“), и на Комисията относно наличието на ограничаване на конкуренцията и самоличността на лицето, което я е извършило.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 24 На 25 януари 2012 г. ÚOHS служебно образува административно производство относно възможна злоупотреба с господстващо положение, извършена от České dráhy, национален железопътен превозвач, притежаван от чешката държава.
- 25 През 2015 г. RegioJet, предприятие, което предлага по-специално услуги за железопътен превоз на пътници на линията Прага—Острава (Чешка република), предявява иск за обезщетение за вреди срещу České dráhy пред Městský soud v Praze (Градски съд Прага, Чешка република) за поправяне на вреди, причинени от действията на това дружество, за които се твърди, че противоречат на правилата на конкуренция.
- 26 На 10 ноември 2016 г. Комисията решава да започне официална процедура по разследване на основание член 2, параграф 1 от Регламент № 773/2004, за да прецени наличието на хищнически цени, за които се твърди, че са прилагани от České dráhy при предоставянето на услуги за железопътен превоз на пътници в Чешката република, и по-специално по линията Прага—Острава (преписка AT.40156 — Czech Rail).
- 27 На 14 ноември 2016 г. ÚOHS спира административното производство, без обаче да го прекратява формално, с мотива че самата Комисия е започнала производство, което от гледна точка на фактите се отнася до същите действия, които той разглежда в административното производство.

- 28 На 11 октомври 2017 г. в рамките на своя иск за обезщетение за вреди RegioJet подава искане за представяне на документи на основание на разпоредбите на Закон № 262/2017. RegioJet иска по-специално да се представят документи, за които то предполага, че се намират в České dráhy, по-специално справки, разбити по позиции, справки за обществения железопътен транспорт и счетоводни справки за търговския сегмент на последното дружество.
- 29 Като се позовава на член 21са, параграф 2 от Закон № 143/2001, ÚOHS посочва, че исканите документи, с които той разполага по административното производство, не могат да бъдат представени до окончателното приключване на това административно производство. Освен това той посочва, че останалите поискани документи са от категорията документи, които образуват цялостен набор, и отказва да ги представи, с мотива че това би могло да намали ефективността на политиката за преследване на нарушенията на конкурентното право.
- 30 На 26 февруари 2018 г., в отговор на искане, отправено от Městský soud v Praze (Градски съд Прага), 12 януари 2018 г. Комисията подчертава, че когато се произнася по представянето на доказателствата, в интерес на защитата на законните интереси на всички страни в производството и на тези на третите лица съдът би трябвало да приложи по-специално принципа на пропорционалност и да приеме мерки за защита на тази информация. Освен това тя посочва, че съгласно член 16, параграф 1 от Регламент № 1/2003, когато трябва да се произнасят по въпроси, попадащи в приложното поле на членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС, националните съдилища не могат да вземат решения, които биха противоречали на приетите от Комисията. Националните съдилища трябвало също така да избягват да вземат решения, които биха противоречали на решение, което Комисията предвижда да приеме по образувано от нея производство. За тази цел от националния съд е поискано да прецени дали е необходимо да спре провежданото от него производство.
- 31 На 14 март 2018 г. посоченият национален съд разпорежда на České dráhy да представи набор от документи и да ги приложи към преписката. Тези документи съдържат, от една страна, информацията, подготвена от това дружество специално за производство пред ÚOHS, и от друга страна, информацията, която задължително се изготвя и съхранява независимо от това производство, като справки за влаковите маршрути, тримесечни справки за обществения железопътен транспорт и списък с обслужваните от České dráhy маршрути. Този съд обаче отхвърля исканията на RegioJet за представяне, от една страна, на счетоводните документи за търговския сегмент на České dráhy, включително кодовете за съответствие по маршрут и вид влак, и от друга страна, на протоколите от заседанията на Съвета на директорите на České dráhy за септември и октомври 2011 г.
- 32 С определение от 19 декември 2018 г. същият съд решава на основание член 27, параграф 1 от Закон № 262/2017 да спре производството по същество по иска за обезщетение за вреди до приключване на производството, посочено в точка 26 от настоящото решение.
- 33 От своя страна RegioJet и České dráhy обжалват определението от 14 март 2018 г. пред Vrchní soud v Praze (Висш съд Прага, Чешка република). С определение от 29 ноември 2019 г. последният потвърждава определението от 14 март 2018 г. и за да осигури защитата на представените доказателства взема мерки, изразяващи се в депозиране на доказателствата под съдебен надзор и представянето им само на страните, техните

пълномощници и експертите, което винаги става въз основа на писмено мотивирано искане за всеки отделен случай и след предварително съгласие на съдията, който разглежда делото според разпределението на работата.

- 34 České dráhy подава касационна жалба срещу това определение от 29 ноември 2019 г. пред запитващата юрисдикция, Nejvyšší soud (Върховен съд, Чешка република).
- 35 При тези обстоятелства Nejvyšší soud (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Съответства ли на тълкуването на член 5, параграф 1 от [Директива 2014/104] подход, при който съд решава да разпреди представяне на доказателства, въпреки че в същото време Комисията води производство с цел приемане на решение съгласно глава III от [Регламент № 1/2003], поради която причина съдът спира производството за поправяне на вреда, причинена поради нарушаване на разпоредби от конкурентното право?
- 2) Противоречи ли на тълкуването на член 6, параграф 5, буква а) и член 6, параграф 9 от Директива 2014/104 национална правна уредба, ограничаваща представянето на цялата информация, която е била предоставена в рамките на производство по искане на органа за защита на конкуренцията, включително ако става въпрос за информация, която страна в производството е длъжна да изготви и съхрани (или я изготвя и съхранява) по силата на други законови разпоредби, независимо от производството за нарушаване на конкурентното право?
- 3) Може ли за прекратяване на производството „на друго основание“ по смисъла на член 6, параграф 5 от Директива 2014/104 да се счита и положение, при което националният орган за защита на конкуренцията спира производството веднага щом Комисията започва производство с цел приемане на решение съгласно глава III от Регламент № 1/2003?
- 4) Съответства ли — предвид функциите и целите на Директива 2014/104 — на член 5, параграф 1 във връзка с член 6, параграф 5 от тази директива подход на националния съд, при който той прилага по аналогия националната правна уредба, транспонираща член 6, параграф 7 от посочената директива, към категория информация като информацията, посочена в член 6, параграф 5 от същата директива, и съответно взема решение за представянето на доказателства с уговорката, че въпросът дали доказателствените средства обхващат информация, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията (по смисъла на член 6, параграф 5 от Директива 2014/104) ще бъде разгледан от съда едва след представянето на тези доказателства?
- 5) При утвърдителен отговор на последния въпрос, трябва ли член 5, параграф 4 от Директива 2014/104 да се тълкува в смисъл, че прилаганите от съд ефективни мерки за защита на поверителната информация могат да доведат до изключване на достъпа на ищеца или на други страни в производството и на техните пълномощници до представените доказателства, преди съдът окончателно да реши дали представените доказателства или някои от тях попадат в категорията доказателства по член 6, параграф 5, буква а) от тази директива?“.

По преюдициалните въпроси

По приложимостта ratione temporis на членове 5 и 6 от Директива 2014/104

- 36 Най-напред следва да се припомни, що се отнася до прилагането *ratione temporis* на Директива 2014/104, че последната съдържа специална разпоредба, която изрично определя условията за прилагане във времето на материалноправните ѝ разпоредби и на разпоредбите ѝ, които не са материалноправни (решение от 10 ноември 2022 г., PACCAR и др., C-163/21, EU:C:2022:863, т. 27 и цитираната съдебна практика).
- 37 Всъщност, от една страна, съгласно член 22, параграф 1 от Директива 2014/104 държавите членки трябва да гарантират, че националните мерки, които са приели в съответствие с член 21, за да се съобразят с материалноправните разпоредби на тази директива, нямат обратно действие.
- 38 От друга страна, съгласно член 22, параграф 2 от Директива 2014/104 държавите членки трябва да гарантират, че всички различни от посочените в член 22, параграф 1 разпоредби от тази директива, не се прилагат за искове за обезщетение за вреди, с които техните националните съдилища са сезирани преди 26 декември 2014 г.
- 39 При това положение, за да се определи приложимостта във времето на разпоредбите на Директива 2014/104, следва да се установи, на първо място, дали съответната разпоредба е материалноправна, като се има предвид, че при липсата на препращане към националното право в член 22 от тази директива този въпрос трябва да се преценява от гледна точка на правото на Съюза, а не от гледна точка на приложимото национално право (решение от 10 ноември 2022 г., PACCAR и др., C-163/21, EU:C:2022:863, т. 30 и цитираната съдебна практика).
- 40 В това отношение, първо, е важно да се отбележи, че членове 5 и 6 от посочената директива целят да предоставят на националните съдилища възможността при определени условия да разпоредят на ответника или на трета страна да представи доказателства от значение за делото, които са под техен контрол, поради което определят протичането на производството по иск за обезщетение за вреди.
- 41 Доколкото задължават държавите членки да предоставят на тези съдилища особени правомощия при разглеждането на споровете относно исковете, насочени към обезщетяване на вредите, претърпени в резултат на нарушения на конкурентното право, тези разпоредби имат за цел да отстранят информационната асиметрия, която по принцип характеризира тези спорове в ущърб на увреденото лице, както се припомня в съображение 15 от Директива 2014/104, и която прави по-трудно за това лице да получи абсолютно необходимата информация, за да предяви иск за обезщетение за вреди (вж. в този смисъл решение от 10 ноември 2022 г., PACCAR и др., C-163/21, EU:C:2022:863, т. 32 и цитираната съдебна практика).
- 42 Второ, тъй като членове 5 и 6 от Директива 2014/104 имат за цел именно да позволят на ищеца в такива спорове да компенсира своя недостиг на информация, тези членове несъмнено водят до това, че когато посочената страна се обърне за тази цел към националния съд, на нея се предоставят възможности, които тя не е имала. Това не променя факта, че предметът на тези членове се отнася само до процесуалните мерки, приложими пред националните съдилища, като предоставя на последните особени правомощия за

установяване на фактите, на които се позовават страните в рамките на спорове, свързани с исковите за обезщетение за вреди за такива нарушения, и следователно не засяга пряко правното положение на посочените страни, доколкото тези разпоредби не се отнасят до конститутивните елементи на извъндоговорната гражданска отговорност.

- 43 По-специално не изглежда членове 5 и 6 от Директива 2014/104 да установяват нови материалноправни задължения за която и да е от страните по такива спорове, което би позволило тези разпоредби да се считат за материалноправни по смисъла на член 22, параграф 1 от посочената директива (вж. по аналогия решение от 10 ноември 2022 г., RACCAR и др., C-163/21, EU:C:2022:863, т. 34 и цитираната съдебна практика).
- 44 От това следва изводът, че членове 5 и 6 от Директива 2014/104 не са сред материалноправните разпоредби на тази директива по смисъла на член 22, параграф 1 от нея и че поради това са част от другите разпоредби, посочени в член 22, параграф 2 от същата директива, които в случая са процесуалноправни разпоредби, както по същество отбелязва генералният адвокат в точки 29 и 34 от заключението си.
- 45 На второ място, от член 22, параграф 2 от Директива 2014/104 следва, че държавите членки са разполагали с дискреционно правомощие при транспонирането на тази директива да решат дали националните правила за транспонирането на процесуалноправните ѝ разпоредби да се прилагат за исковите за обезщетение за вреди, предявени след 26 декември 2014 г., но преди датата на транспонирането на същата директива или за тези, които са предявени най-късно преди изтичането на срока за транспонирането ѝ, а именно преди 27 декември 2016 г. (решение от 28 март 2019 г., Cogeco Communications, C-637/17, EU:C:2019:263, т. 28).
- 46 В случая от Закон № 262/2017 следва, че чешкият законодател е решил, че националните разпоредби за транспониране на процесуалноправните разпоредби на Директива 2014/104 се прилагат пряко и безусловно и към исковите, предявени преди тази дата за транспониране, но след 26 декември 2014 г. Искът за обезщетение за вреди, по повод на който е отправено искането за представяне на документи, обаче е предявен на 25 ноември 2015 г.
- 47 От изложените по-горе съображения следва, че членове 5 и 6 са приложими *ratione temporis* в главното производство и поради това следва да се отговори на преюдициалните въпроси относно тези разпоредби.

По същество

Предварителни бележки

- 48 Необходимо е да се припомни, че за пълната ефективност на правилата на конкуренция, предвидени в членове 101 и 102 ДФЕС, и по-специално за полезното действие на съдържащите се в тези разпоредби забрани, допринася възможността всяко лице да поиска поправка на вредите, които евентуално е претърпяло от договор или поведение, който или което може да ограничи или наруши конкуренцията по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС, или от злоупотреба на предприятие с господстващо положение по

смисъла на член 102 ДФЕС (вж. в този смисъл решения от 20 септември 2001 г., *Courage и Crehan*, C-453/99, EU:C:2001:465, т. 26 и от 6 октомври 2021 г., *Sumal*, C-882/19, EU:C:2021:800, т. 33).

- 49 Както се посочва в съображение 7 от Регламент № 1/2003, националните съдилища имат основна роля при прилагането на правилата на правото на Съюза в областта на конкуренцията. Когато решават спорове между частни лица, те охраняват субективните права по на Съюза — например чрез присъждане на обезщетения за вреди на потърпевшите от нарушенията. Тук ролята на националните съдилища допълва тази на органите по конкуренция на държавите членки.
- 50 Ако при произнасяне по искове за обезщетение за вреди в контекст, в който няма окончателно решение на орган за защита на конкуренцията относно едни и същи факти (искове, известни като *stand-alone*), тези съдилища по принцип трябва да се произнесат инцидентно по въпроса за наличието на нарушение на правилата на конкуренцията, а именно по наличието на споразумения, решения или практики по смисъла на член 101, параграф 1 и член 102 ДФЕС, гражданските искове не могат да заместят националните производства и производствата на Съюза по прилагането на членове 101 и 102 ДФЕС, които се провеждат в публичната сфера и за които по-специално е предвидено, както се посочва в член 2 от Регламент № 1/2003, че тежестта на доказване на нарушение на член 101, параграф 1 или на член 102 ДФЕС се носи от страната или органа, който твърди наличието на нарушение.
- 51 При това положение тълкуването на разпоредбите на Директива 2014/104 относно представянето на доказателства не може да доведе до заобикаляне на принципите, уреждащи тежестта на доказване на наличието на антиконкурентно поведение, когато е видно, че разглежданият иск не е насочен изцяло към получаването на обезщетение.
- 52 Всъщност при приемането на Директива 2014/104 законодателят на Съюза изхожда именно от констатацията, посочена в съображение 6 от тази директива, че е необходимо двата инструмента, предназначението на които е да гарантират ефективното прилагане на правилата на конкуренцията и които са съответно прилагането от публичните органи на правилата на Съюза в областта на конкуренцията (*public enforcement*) и предявяваните в частноправната сфера искове за вреди от нарушение на тези правила (*private enforcement*), да взаимодействат съгласувано помежду си, що се отнася по-специално до правилата относно достъпа до документи, съхранявани от органите за защита на конкуренцията.
- 53 Що се отнася до предявяваните в частноправната сфера искове за вреди от нарушение на правилата на Съюза в областта на конкуренцията, съдържащите се в глава II (членове 5—8) от Директива 2014/104 разпоредби, приложими за представянето на документи, отразяват претеглянето между, от една страна, ефективността на действията, предприемани от органите по конкуренцията, и от друга страна, ефективността на исковете за обезщетение, предявявани от лицата, които се считат за увредени от антиконкурентни практики.
- 54 Следователно, въпреки че предвид информационната асиметрия, която често е характерна за споровете по искове за обезщетение за вреди, претърпени в резултат на нарушения на конкурентното право, целта на Директива 2014/104 е да подобри достъпа на пострадалите от антиконкурентно поведение до доказателствата, от които те непременно се нуждаят, за да докажат основателността на исканията си за обезщетение, тази директива също така стриктно регламентира посочения достъп.

- 55 На първо място, член 5 от Директива 2014/104 съдържа някои общи правила относно представянето на доказателства в производствата по искове за обезщетение за вреди от нарушения на правото на конкуренция.
- 56 На второ място, член 6 от тази директива предвижда специфични правила за представянето на доказателства, съдържащи се в преписката на орган за защита на конкуренцията, които свидетелстват по-специално за различно равнище на защита в зависимост от поисканата информация и от необходимостта да се запази ефективността на производствата, провеждани в публичната сфера. Всъщност тази разпоредба прави разграничение между няколко категории доказателства.
- 57 Най-напред, що се отнася до доказателствата, свързани със заявления за освобождаване от санкция или намаляване на санкции и заявления за постигане на споразумение (наричани по-нататък „доказателствата от черния списък“), член 6, параграф 6 от Директива 2014/104 предвижда, че държавите членки гарантират, че националните съдилища не могат в никой момент да разпореждат на страна или на трето лице да разкрие тези доказателства.
- 58 По-нататък, що се отнася до информацията, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за административно производство на орган за защита на конкуренцията, информацията, която е била подготвена от този орган и изпратена на страните в хода на това производство, както и до заявленията за постигане на споразумение, които са оттеглени, съгласно член 6, параграф 5 от Директива 2014/104 националните съдилища могат да разпоредят представянето на доказателства от тези категории (наричани по-нататък „доказателствата от сивия списък“) само след като орган за защита на конкуренцията е прекратил воденото от него производство с приемането на решение или на друго основание.
- 59 Накрая, съгласно член 6, параграф 9 от Директива 2014/104 представянето на доказателства от преписката на орган за защита на конкуренцията, които не попадат в никоя от посочените по-горе категории (наричани по-нататък „доказателствата от белия списък“), може да бъде разпоредено по искове за обезщетение за вреди по всяко време, без да се засяга този член.
- 60 На трето място, необходимо е да се отбележи, че както е видно от член 5, параграф 3 и от член 6, параграф 4 от Директива 2014/104, последната предвижда в този смисъл специфичен режим, приложим към молбите за представяне на доказателства, в рамките на който тези молби не се уважават автоматично, а се преценяват от гледна точка на принципа на пропорционалност и предвид съществуващите обстоятелства и законни интереси. Следователно националният съд трябва да упражни строг контрол за пропорционалност, като същевременно вземе предвид евентуално становището, което съответният орган за защита на конкуренцията може да представи пред този съд в съответствие с член 6, параграф 11 от Директива 2014/104.
- 61 На въпросите, поставени от запитващата юрисдикция, следва да се отговори именно с оглед на тези предварителни уточнения.

По първия въпрос

- 62 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 5, параграф 1 от Директива 2014/104 трябва да се тълкува в смисъл, че възпрепятства национален съд да разпорежи представянето на доказателства за целите на национално производство, образувано пред този съд по иск за обезщетение за вреди, свързан с нарушение на конкурентното право, макар пред Комисията да има висящо производство за същото нарушение с оглед на приемането на решение съгласно глава III от Регламент № 1/2003, въз основа на което националният съд е спрял образуваното пред него производство.
- 63 Най-напред е необходимо да се отбележи, че съгласно член 11, параграф 6 от Регламент № 1/2003, образуването на производство от Комисията освобождава органите по конкуренция на държавите членки от техните правомощия по прилагане на членове 101 и 102 ДФЕС относно същите нарушения.
- 64 За разлика от това съгласно член 16, параграф 1 от този регламент вследствие на образуването на производство от Комисията националният съд, сезиран с иск за обезщетение за вреди, не се освобождава автоматично от правомощието си да приложи членове 101 и 102 ДФЕС и да се произнесе по разглежданите от тази институция нарушения. Всъщност съгласно тази разпоредба националните съдилища трябва само, от една страна, да се въздържат от приемане на решения, които биха противоречали на прието от Комисията решение, и от друга страна, да избягват вземане на решения, които биха противоречали на решение, което Комисията предвижда да приеме по образувано от нея производство, и за тази цел да преценят дали е необходимо да спрат производството.
- 65 Освен това от цялостния прочит на разпоредбите на Директива 2014/104 следва, че тя не задължава националните съдилища на държавите членки да спрат производствата си по искове за обезщетение за вреди от нарушение на правилата за конкуренция, с които са сезирани, поради започването на производство пред Комисията относно същите нарушения.
- 66 Въпреки че, както бе посочено в точка 52 от настоящото решение, от една страна, прилагането на правилата на Съюза в областта на конкуренцията (public enforcement) и от друга страна, предявяваните в частноправната сфера искове за вреди от нарушение на тези правила (private enforcement) трябва да взаимодействат съгласувано помежду си, що се отнася по-специално до правилата относно достъпа до документи, съхранявани от органите за защита на конкуренцията, те са взаимно допълващи и по принцип могат да използват съвместно.
- 67 В това отношение разпоредбите на член 6, параграфи 5 и 9 от Директива 2014/104 свидетелстват, че производство по иск за обезщетение за вреди може да продължи независимо от наличието на висящо производство пред орган за защита на конкуренцията. Всъщност, докато националните съдилища могат да разпоредят представянето на доказателствата от сивия списък едва след като такъв орган прекрати воденото от него производство (член 6, параграф 5 от посочената директива), представянето на доказателства от белия списък може да бъде разпоредено „по искове за обезщетение за вреди по всяко време“ (член 6, параграф 9 от посочената директива).

- 68 В този контекст възниква въпросът дали Директива 2014/104 допуска национален съд да разпорежи представянето на доказателства на основание на националните разпоредби за транспониране на членове 5 и 6 от тази директива въпреки спирането, мотивирано от наличието на започнато пред Комисията производство, на националното производство, образувано по иск за обезщетение за вреди.
- 69 В това отношение се налага изводът, че посочената директива не възпрепятства автоматично национален съд да разпорежи представянето на доказателства в рамките на висящо производство по иск за обезщетение за вреди за твърдяно нарушение на правилата на конкуренцията, въпреки че същевременно Комисията провежда производство относно същото нарушение и националният съд е спрял производството по иска за обезщетение за вреди до приключване на производството пред Комисията.
- 70 Всъщност, когато национален съд решава да разпорежи представянето на доказателства за целите на производство по иск за обезщетение за вреди, което е спряно поради образувано от Комисията производство, той по принцип не взема решение, което може да се окаже в противоречие с решението, което Комисията предвижда да приеме в това производство, по смисъла на член 16, параграф 1 от Регламент № 1/2003.
- 71 При това положение, ако националните съдилища могат да разпоредят на ответника или на трето лице да представи релевантни доказателства, с които разполага, те трябва да направят това при спазване на изискванията, произтичащи от Директива 2014/104.
- 72 По този начин сезираните национални съдилища, които са длъжни да ограничат представянето на доказателства до това, което е строго относимо, пропорционално и необходимо, трябва да гарантират, че решението относно представянето на доказателства не засяга неправомерно текущо разследване, провеждано от орган за защита на конкуренцията за нарушение на конкурентното право. Ето защо тези съдилища трябва да извършат задълбочена проверка на искането, с което са сезирани, що се отнася до значението на поисканите доказателства за делото, връзката между тези доказателства и предявеното искане за обезщетение, въпроса дали степента на точност на тези доказателства е достатъчна и пропорционалността на последните.
- 73 Както е посочено в съображение 23 от тази директива изискването за пропорционалност следва да се оценява внимателно, когато представянето на доказателства създава риск от възпрепятстване на стратегията за разследване на орган за защита на конкуренцията, като се разкрие кои документи са част от преписката, или риск от отрицателно въздействие върху начина, по който предприятията сътрудничат на органите за защита на конкуренцията. Следва да се обърне особено внимание на предотвратяването на опитите за необосновано търсене на информация („fishing expeditions“), а именно неконкретизирано или прекомерно широкообхватно искане за информация, която едва ли е от значение за страните по производството.
- 74 В това отношение член 6, параграф 4, буква б) от Директива 2014/104 уточнява, че когато националните съдилища проверяват пропорционалността на разпореждане за представяне на информация, те вземат предвид и въпроса дали „страната, поискала представянето на доказателства, го е направила във връзка с иск за обезщетение за вреди пред национален съд“.

- 75 От това може да се направи извод, че при тази проверка за пропорционалност на разпореждане за представяне на доказателства, която трябва да се извършва внимателно особено когато става въпрос за доказателствата от преписката на орган за защита на конкуренцията, националният съд трябва също така да вземе предвид обстоятелството, че производството по иска за обезщетение за вреди е било спряно.
- 76 Всъщност, макар разпореждането за представяне на доказателства за целите на производство по иск за обезщетение за вреди да не спада а priori към „решенията“, посочени в член 16, параграф 1 от Регламент № 1/2003, както, от една страна, принципът на лоялно сътрудничество, прогласен в член 4, параграф 3 ДЕС, така и, от друга страна, целта за ефективно и еднакво прилагане на конкурентното право на Съюза изискват националният съд да вземе предвид висящото пред Комисията производство при приемането на всяко решение или мярка в хода на производство по иск за обезщетение за вреди, особено когато това решение или мярка засяга констатацията за наличие на идентично или сходно нарушение на конкурентното право.
- 77 Следователно, когато съд разпорежи на страните или на трети лица да представят доказателства в рамките на производство по иск за обезщетение за вреди, което е спряно поради образувана от Комисията процедура по разследване, той трябва да се увери, че това представяне на доказателства, което трябва да се извърши въз основа на достатъчно подробно и обосновано искане, е необходимо и пропорционално за целите на продължаването на това производство.
- 78 Предвид всички изложени по-горе съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 5, параграф 1 от Директива 2014/104 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национален съд да разпорежи представянето на доказателства за целите на национално производство, образувано пред този съд по иск за обезщетение за вреди, свързан с нарушение на конкурентното право, макар пред Комисията да има висящо производство за това нарушение с оглед на приемането на решение съгласно глава III от Регламент № 1/2003, въз основа на което националният съд е спрял висящото пред него производство. Националният съд обаче трябва да се увери, че поисканото на този етап от производството представяне на доказателства, което трябва да отговаря на условията по членове 5 и 6 от Директива 2014/104, не надхвърля необходимото по отношение на искането за обезщетение, с което е сезиран.

По третия въпрос

- 79 С третия си въпрос, който следва да се разгледа преди втория, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 6, параграф 5 от Директива 2014/104 трябва да се тълкува в смисъл, че спирането от национален орган за защита на конкуренцията на воденото от него административно производство с мотива, че Комисията е образувала производство по глава III от Регламент № 1/2003, може да се приравни на прекратяване на това административно производство от този орган „с приемането на решение или на друго основание“ по смисъла на тази разпоредба.
- 80 В това отношение следва да се припомни, че по силата на член 6, параграф 5 от тази директива националните съдилища могат да разпоредят представяне на доказателствата от сивия списък „само след като орган за защита на конкуренцията е прекратил воденото от него производство с приемането на решение или на друго основание“.

- 81 Буквалното тълкуване на тази разпоредба, контекстът, в който тя се вписва, и целите, които преследва, сочат, че спиране на производството по иска за обезщетение за вреди, какъвто е разглежданият в главното производство, не може да се приравни на прекратяване на производството.
- 82 Най-напред, в буквалния смисъл на думата „спиране“ означава временно решение на съответния орган. Следователно производството не е прекратено, тъй като то продължава след отпадане на основанията за спиране.
- 83 Това се потвърждава от съображение 25 от Директива 2014/104, което дава примери за решения за прекратяване на производството, като препраща по-специално към решенията, които Комисията може да приеме в съответствие с глава III от Регламент № 1/2003. Така в това съображение се уточнява, че прекратяването на производството се дължи например на приемането на решение по член 5 от Регламент № 1/2003, „с изключение на решения за налагане на временни мерки“.
- 84 Освен това, когато Директива 2014/104 препраща към факта на прекратяване на производството „с приемането на решение или на друго основание“, става въпрос за мерки, които с оглед на тяхната същност и цел се приемат, когато национален орган за защита на конкуренцията реши, че предвид събраната в хода на производството информация е възможно или дори необходимо да се произнесе и да го прекрати.
- 85 При това положение фактът, че национален орган за защита на конкуренцията спира воденото от него административно производство, макар подобно спиране да е било мотивирано с образуването на производство от Комисията, не може да се приравни на прекратяване на това административно производство от този орган „на друго основание“.
- 86 По-нататък, спирането на административно производство, за което национален орган по конкуренция е взел решение съобразно с член 11, параграф 6 от Регламент № 1/2003, трябва да се разбира в контекста на правилата, уреждащи успоредните правомощия на Комисията, от една страна, и на националните органи за защита на конкуренцията, от друга страна.
- 87 Както Съдът е постановил, когато Комисията образува производство, националните органи за защита на конкуренцията не загубват трайно и окончателно компетентността си да прилагат националното законодателство в областта на конкуренцията, тъй като след приключване на образуването от Комисията производство националните органи за защита на конкуренцията отново придобиват правомощията си (решение от 14 февруари 2012 г., Toshiba Corporation и др., C-17/10, EU:C:2012:72, т. 79 и 80).
- 88 Освен това съгласно член 16, параграф 2 от Регламент № 1/2003 органите за защита на конкуренцията на държавите членки могат да предприемат действия както в рамките на правото на Съюза, така и на националното право в областта на конкуренцията, дори когато Комисията вече е постановила решение, при условие че не вземат решения, които биха били в противоречие с приетото от Комисията решение (вж. в този смисъл решение от 14 февруари 2012 г., Toshiba Corporation и др., C-17/10, EU:C:2012:72, т. 84—86).
- 89 Следователно спирането на административното производство до приключването на разследването по съответното дело от Комисията не представлява прекратяване на това производство в смисъл, че е приет окончателен акт относно въпросното нарушение, а

трябва да се счита за временна мярка. Така, ако Комисията реши да прекрати производството пред нея, без да постанови решение относно нарушението, съответният национален орган за защита на конкуренцията може по принцип да реши да възобнови воденото от него производство.

- 90 Накрая, що се отнася до целите, преследвани с член 6, параграф 5 от Директива 2014/104, следва да се отбележи, че както е видно от съображение 25 от тази директива, целта на защитата, приложима към доказателствата от сивия списък, е да гарантира, че представянето на документи няма да повлияе неоправдано на текущо разследване на орган за защита на конкуренцията по отношение на нарушение на конкурентното право на Съюза или националното конкурентно право. Да се позволи представянето на доказателства от сивия списък след спиране на производството, разпоредено от национален орган за защита на конкуренцията, но в хода на текущо разследване на Комисията, би могло да накърни, при това сериозно, ефективността на посоченото разследване на Комисията, а оттук и да осуети постигането на целите на посочената директива.
- 91 С оглед на всички изложени по-горе съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 6, параграф 5 от Директива 2014/104 трябва да се тълкува в смисъл, че спирането от национален орган за защита на конкуренцията на воденото от него административно производство с мотива, че Комисията е образувала производство по глава III от Регламент № 1/2003, не може да се приравни на прекратяване на това административно производство от този орган „с приемането на решение или на друго основание“ по смисъла на тази разпоредба.

По втория въпрос

- 92 Най-напред следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда последният трябва да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът може не само да преформулира поставените му въпроси, но и да вземе предвид норми от правото на Съюза, които националният съд не е посочил във въпроса си (вж. в този смисъл решение от 13 октомври 2022 г., Herios, C-593/21, EU:C:2022:784, т. 19 и цитираната съдебна практика).
- 93 В това отношение, макар от втория преюдициален въпрос, формулиран от запитващата юрисдикция, да изглежда, че той се отнася изрично само до тълкуването на член 6, параграфи 5 и 9 от Директива 2014/104, тази юрисдикция иска да разбере — както е видно от текста на преюдициалното ѝ запитване — дали тази директива е пречка за приемане на национална правна уредба, която разширява кръга на информацията, чието представяне е изключено, докато трае производството пред органа за защита на конкуренцията. Доколкото обаче свободата на действие, с която разполагат държавите членки при транспонирането на членове 5 и 6 от посочената директива, е очертана с разпоредбите на член 5, параграф 8 от същата директива, вторият преюдициален въпрос следва да се преформулира и обхватът му да се разшири с последната разпоредба.
- 94 Ето защо следва да се приеме, че с втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 5, параграф 8 и член 6, параграф 5, буква а) и параграф 9 от Директива 2014/104 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която на основание член 6, параграф 5 от тази директива ограничава временно не

само представянето на информацията, която е „подготвена“ специално за производството, образувано от органа за защита на конкуренцията, но и представянето на цялата информация, която е „предоставена“ за това производство.

- 95 Във връзка с това, първо, следва да се разгледа допустимостта на втория въпрос, оспорен от České dráhy, тъй като то изтъква, че посоченият въпрос е преждевременен и хипотетичен, доколкото към настоящия момент чешките национални съдилища все още не са се произнесли по въпроса дали документите, чието представяне като доказателства е поискано от České dráhy, са били специално подготвени за целите на образуването от ÚOHS производство или на провежданото от Комисията.
- 96 В това отношение е достатъчно да се припомни, че въпросите, отнасящи се до правото на Съюза, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на норма от правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 6 октомври 2021 г., Sumal, C-882/19, EU:C:2021:800, т. 27 и цитираната съдебна практика).
- 97 В случая обаче това не е така. Отговорът на втория въпрос, поставен от запитващата юрисдикция, има за цел да улесни определянето на доказателствата, които попадат не в сивия, а в белия списък и които, независимо от обстоятелството, че органът за защита на конкуренцията не е прекратил воденото от него производство, могат евентуално да бъдат предмет на искане за представяне на документи съгласно националните разпоредби за транспониране на Директива 2014/104.
- 98 От това следва, че вторият въпрос е допустим.
- 99 Второ, запитващата юрисдикция по същество иска от Съда да се произнесе относно обхвата на информацията, която се ползва от временната защита, предвидена в член 6, параграф 5 от Директива 2014/104, що се отнася до доказателствата от сивия списък.
- 100 В този контекст запитващата юрисдикция отбелязва, че от текста на член 16, параграф 3 от Закон № 262/2017 във връзка с член 2, параграф 2, буква с) от него следва, че ограничението във времето, приложимо за представянето на доказателства през периода, в който протича провежданото от орган за защита на конкуренцията производство, се прилага за цялата информация, предоставена на органа за защита на конкуренцията за целите на това производство, а не само за информацията, която е „подготвена“ специално за целите на посоченото производство.
- 101 В това отношение от текста на член 6, параграф 5, буква а) от Директива 2014/104, във връзка със съображение 25 от нея, следва недвусмислено, че временната защита по силата на тази разпоредба се отнася не до всяка информация, която е била предоставена специално по собствена инициатива или по искане на органа за защита на конкуренцията за целите на такова производство, а само до информацията, която е била подготвена специално за производство, образувано от този орган.
- 102 Този извод се потвърждава от систематичното тълкуване на разглежданата разпоредба.

- 103 В това отношение следва да се посочи, на първо място, член 6, параграф 9 от Директива 2014/104, който се отнася до доказателствата от белия списък и съгласно който представянето на доказателства от преписката на орган за защита на конкуренцията, които не попадат в сивия и черния списък, може да бъде разпоредено по искове за обезщетение за вреди по всяко време. В съображение 28 от тази директива се изяснява обхватът на тази разпоредба, доколкото в нея се използва изразът „доказателства, съществуващи независимо от производствата на орган за защита на конкуренцията (наричани по-долу „вече съществуваща информация“)“, за да се онагледят доказателствата, чието представяне не е автоматично забранено от посочената директива поради включването им в сивия или черния списък.
- 104 На второ място, следва да се отбележи и че съгласно определението в член 2, точка 17 от същата директива „вече съществуваща информация“ означава „доказателства, които съществуват независимо от производство пред орган за защита на конкуренцията, без оглед на това дали такава информация се съдържа в преписката на органа за защита на конкуренцията“.
- 105 От това определение следва, че доказателствата, съдържащи се в такава преписка, също могат да са в белия списък. В частност информацията, която страна в производството има задължение да подготви и да съхранява (или подготвя и съхранява) по силата на други законови разпоредби, независимо от производството за нарушение на конкурентното право, представлява вече съществуваща информация, чието представяне националните съдилища по принцип могат да разпоредят във всеки момент, при положение че става въпрос за доказателства от белия списък.
- 106 На трето място, като отразява идеята, от една страна, че защитата на доказателствата от сивия и черния списък трябва да се сведе до хипотезите, когато тази защита действително е необходима и поради това е подходяща от гледна точка на преследваните с Директива 2014/104 цели, и от друга страна, че трябва да се разреши широк в разумни граници достъп до доказателствата, член 6, параграф 8 от тази директива предвижда, че ако само някои части от исканите доказателства са в черния списък, останалите части се предоставят съгласно съответните параграфи от член 6 от посочената директива в зависимост от категорията, в която попадат.
- 107 На четвърто място, от член 5, параграф 8 от Директива 2014/104, който разрешава на държавите членки да приемат правила, които биха довели до по-широко представяне на доказателства, без да се засягат параграфи 4 и 7 от същия член и член 6 от тази директива, следва, че при транспонирането ѝ на държавите членки не е разрешено да нюансират условията за класифициране на доказателствата в сивия, черния или белия списък.
- 108 По-специално, да се разреши на държавите членки да разширят обхвата на информацията в сивия списък, би довело до по-ограничено представяне на доказателства, което противоречи на логиката на член 5, параграф 8 от тази директива. По този начин постигането на целта на посочената директива би било застрашено, ако във връзка с представянето на доказателства държавите членки имаха възможност да въведат по-ограничителни правила от предвидените в членове 5 и 6 от същата директива.

- 109 Следователно национално законодателство, което ограничава временно представянето на цялата информация, предоставена в хода на производство по искане на орган за защита на конкуренцията или спонтанно, включително вече съществуващата информация, не е в съответствие с член 6, параграф 5, буква а) и с член 6, параграф 9 от Директива 2014/104.
- 110 Този извод не означава, че съдът, сезиран с искане за представяне на доказателства в рамките на производство по иск за обезщетение за вреди от нарушение на правилата на конкуренцията, трябва непременно да разпреди представянето на всички документи, които не са били специално подготвени за целите на висиящото пред органа за защита на конкуренцията производство.
- 111 Всъщност националният съд трябва при всяко положение, особено когато производството е спряно до приключване на административно производство, образувано от орган за защита на конкуренцията, да се увери, че поисканото на този етап от производството представяне на доказателства, което трябва да отговаря на условията по членове 5 и 6 от Директива 2014/104, не надхвърля необходимото по отношение на искането за обезщетение, с което е сезиран.
- 112 От всички изложени по-горе съображения следва, че на втория въпрос следва да се отговори, че член 5, параграф 8 и член 6, параграф 5, буква а) и параграф 9 от Директива 2014/104 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която на основание член 6, параграф 5 от тази директива ограничава временно не само представянето на информацията, която е „подготвена“ специално за производството, образувано от органа за защита на конкуренцията, но и представянето на цялата информация, която е „предоставена“ за това производство.

По четвъртия въпрос

- 113 С четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 5, параграф 1 във връзка с член 6, параграф 5, буква а) от Директива 2014/104 трябва да се тълкува в смисъл, че тези разпоредби допускат национален съд да се произнесе по искане за представяне на доказателства и да разпреди депозирането им под съдебен надзор, като отложи разглеждането на въпроса дали тези доказателства попадат в сивия списък, тъй като съдържат „информация, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията“ по смисъла на последната разпоредба, до момента, в който този съд ще има достъп до тези доказателства.
- 114 Всъщност, независимо че посочва член 6, параграф 7 от Директива 2014/104, запитващата юрисдикция по същество иска в последна сметка да разбере дали съд може да разпреди представянето на доказателства по член 5, параграф 1 от тази директива, за да прецени дали тези доказателства съдържат „информация, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията“ по смисъла на член 6, параграф 5, буква а) от посочената директива.
- 115 В това отношение следва да се припомни, че що се отнася до доказателствата от черния списък, законодателят е предвидил в член 6, параграф 7 от Директива 2014/104 механизъм за предварителна проверка, чиято цел е националният съд да има достъп до такива доказателства, само с цел последният да се увери, че съдържанието им съответства на „заявление за [о]свобождаване от санкция или намаляване на санкции“ или на „заявление

за постигане на споразумение“, съобразно с определенията им по член 2, точки 16 и 18 от посочената директива, и че поради това действително става въпрос за доказателства от черния списък.

- 116 Такъв механизъм за проверка обаче не е предвиден по отношение на доказателствата от сивия списък, които попадат в приложното поле на член 6, параграф 5 от Директива 2014/104. Причината за това е, че за разлика от доказателствата от черния списък защитата, от която се ползват попадащите в сивия списък, е само временна.
- 117 В случая се поставя въпросът дали Директива 2014/104 допуска въз основа на възможност, предоставена по силата на приложимото национално процесуално право, което запитващата юрисдикция следва да провери, националният съд да може да вземе мерки, за да прецени дали доказателствата, чието представяне е поискано в подкрепа на иск за обезщетение за вреди от нарушение на правилата на конкуренцията, дори когато производството пред органа по конкуренцията все още е висящо, попадат в сивия списък.
- 118 По делото в главното производство изглежда, че въззивен съд е разпоредил представяне на доказателства, като е предвидил по своя инициатива да разгледа въпроса дали сред тези доказателства има такива, които спадат към сивия списък след представянето на доказателства пред съда, но преди те да бъдат представени на заявителя по подадена от него мотивирана молба.
- 119 В това отношение следва да се подчертае, че както е видно и от съображение 21 от Директива 2014/104, целта на режима, предвиден в член 6, параграф 5 от тази директива спрямо доказателствата в сивия списък, е да предотврати възможността решение за представяне на доказателства да повлияе неоправдано на текущо разследване на орган за защита на конкуренцията по отношение на нарушение на конкурентното право на Съюза или националното конкурентно право.
- 120 От това следва, че предвидената в тази разпоредба изчерпателна хармонизация е проведена от законодателя на Съюза основно в полза на интереса от прилагане на конкурентното право от страна на публичните органи.
- 121 Преследването на тази цел означава, че достъпът до доказателствата от сивия списък не се предоставя на заявителите, нито на други трети лица, преди приключването на производството от органа за защита на конкуренцията.
- 122 За разлика от това тази цел не е пречка националният съд, като прилага национален процесуален инструмент, да разпреди представянето на доказателства, които биха могли да попаднат в сивия списък, само за да постави под съдебен надзор посочените документи и да ги представи на заявителя по негово искане, едва след като е проверил дали тези документи действително съдържат доказателства от този списък.
- 123 Всъщност предвид необходимостта да се отстрани информационната асиметрия и да се гарантира ефективното прилагане на конкурентното право в частноправната сфера, която необходимост е в основата на приемането на Директива 2014/104, тази директива по принцип позволява на националният съд да използва такъв национален инструмент по силата на приложимото национално процесуално право, по-специално за да преодолее прекомерното прибягване до изключението по член 6, параграф 5 от посочената директива.

- 124 Този процесуален инструмент може да допринесе за ефективността на исканията за обезщетение в частноправната сфера, като същевременно запази защитата, от която трябва да се ползват доказателствата, попадащи в сивия списък, докато органът за защита на конкуренцията не е приключил по един или друг начин воденото от него производство.
- 125 При това положение използването на такъв инструмент трябва да отговаря на изискванията, произтичащи от принципа на пропорционалност, уточнени в член 5, параграф 3 и член 6, параграф 4 от Директива 2014/104.
- 126 По-специално следва да се вземат предвид обхватът и разходите по представянето на доказателства, релевантността на доказателствата, чието представяне е поискано, за да се подкрепи основателността на искането за обезщетение, както и въпросът дали искането за представяне на доказателства, съдържащи се в преписката на органа за защита на конкуренцията, е формулирано конкретно с оглед на характера, предмета или съдържанието на съответните документи.
- 127 Както се припомня в съображение 23 от Директива 2014/104, следва да се избягва уважаването на неконкретизирани или прекомерно широкообхватни искания за информация, която едва ли е от значение за страните по производството. Така трябва да им се обърне особено внимание и поради това не трябва да се да се считат за пропорционални исканията за представяне на доказателства, насочени към общо представяне на документи в преписката на орган за защита на конкуренцията по конкретно дело или до общо представяне на документи, получени от страна в рамките на конкретно дело.
- 128 С оглед на всички изложени по-горе съображения на четвъртия въпрос следва да се отговори, че член 5, параграф 1 във връзка с член 6, параграф 5, буква а) от Директива 2014/104 трябва да се тълкува в смисъл, че тези разпоредби допускат в приложение на процесуален инструмент по националното право национален съд да се произнесе по представянето на доказателства и да разпорежи депозирането им под съдебен надзор, като отложи разглеждането на въпроса дали тези доказателства съдържат „информация, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията“ по смисъла на последната разпоредба, до момента, в който този съд ще има достъп до тези доказателства. Използването на такъв инструмент обаче трябва да отговаря на изискванията, произтичащи от принципа на пропорционалност, уточнени в член 5, параграф 3 и член 6, параграф 4 от Директива 2014/104.

По петия въпрос

- 129 С петия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 6, параграф 5, буква а) от Директива 2014/104 трябва да се тълкува в смисъл, че когато национален съд отложи разглеждането на въпроса дали доказателствата, чието представяне е поискано, съдържат „информация, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията“, този съд може да откаже на заявителя или на други страни в производството, както и на техни представители, достъп до тези доказателства, при това на основание член 5, параграф 4 от тази директива.

- 130 В това отношение е достатъчно да се припомни, че съгласно член 6, параграф 5, буква а) от Директива 2014/104 националните съдилища не само имат право, но и са длъжни да гарантират, че друга страна в производството няма да има достъп в хода на производство, водено от орган за защита на конкуренцията, до информацията, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за това производство.
- 131 Ето защо, ако в приложение на процесуален инструмент по националното право националният съд разпорежи представянето на доказателства, които могат да се окажат от сивия списък, за да провери дали това е така, този съд е длъжен да гарантира, при това независимо дали съответните документи съдържат поверителна информация, или не, че друга страна в производството няма да има достъп до тези доказателства, преди той да приключи тази проверка, ако последните са в белия списък, или преди компетентният орган за защита на конкуренцията да прекрати воденото от него производство, ако посочените доказателства са в сивия списък.
- 132 При това положение на петия въпрос следва да се отговори, че член 6, параграф 5, буква а) от Директива 2014/104 трябва да се тълкува в смисъл, че когато в приложение на процесуален инструмент по националното право национален съд отложи разглеждането на въпроса дали доказателствата, чието представяне е поискано, съдържат „информация, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията“, този съд трябва да гарантира, че заявителят или други страни в производството, както и техни представители няма да имат достъп до тези доказателства, преди да приключи тази проверка, ако последните са в белия списък, или преди компетентният орган за защита на конкуренцията да прекрати воденото от него производство, ако посочените доказателства са в сивия списък.

По съдебните разноски

- 133 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

- 1) Член 5, параграф 1 от Директива 2014/104/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 година относно някои правила за уреждане на искове за обезщетение за вреди по националното право за нарушения на разпоредбите на правото на държавите членки и на Европейския съюз в областта на конкуренцията**

трябва да се тълкува в смисъл, че:

допуска национален съд да разпорежи представянето на доказателства за целите на национално производство, образувано пред този съд по иск за обезщетение за вреди, свързан с нарушение на конкурентното право, макар пред Европейската комисия да има висящо производство за това нарушение с оглед на приемането на решение съгласно глава III от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция,

предвидени в членове [101] и [102 ДФЕС], въз основа на което националният съд е спрял висящото пред него производство. Националният съд обаче трябва да се увери, че поисканото на този етап от производството представяне на доказателства, което трябва да отговаря на условията по членове 5 и 6 от Директива 2014/104, не надхвърля необходимото по отношение на искането за обезщетение, с което е сезиран.

2) Член 6, параграф 5 от Директива 2014/104

трябва да се тълкува в смисъл, че:

спирането от национален орган за защита на конкуренцията на воденото от него административно производство с мотива, че Европейската комисия е образувала производство по глава III от Регламент № 1/2003, не може да се приравни на прекратяване на това административно производство от този орган „с приемането на решение или на друго основание“ по смисъла на тази разпоредба.

3) Член 5, параграф 8 и член 6, параграф 5, буква а) и параграф 9 от Директива 2014/104

трябва да се тълкуват в смисъл, че:

не допускат национална правна уредба, която на основание член 6, параграф 5 от тази директива ограничава временно не само представянето на информацията, която е „подготвена“ специално за производството, образувано от органа за защита на конкуренцията, но и представянето на цялата информация, която е „предоставена“ за това производство.

4) Член 5, параграф 1 във връзка с член 6, параграф 5, буква а) от Директива 2014/104

трябва да се тълкува в смисъл, че:

тези разпоредби допускат в приложение на процесуален инструмент по националното право национален съд да се произнесе по представянето на доказателства и да разпорежи депозирането им под съдебен надзор, като отложи разглеждането на въпроса дали тези доказателства съдържат „информация, която е била подготвена от физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията“ по смисъла на последната разпоредба до момента, в който този съд ще има достъп до тези доказателства. Използването на такъв инструмент обаче трябва да отговаря на изискванията, произтичащи от принципа на пропорционалност, уточнени в член 5, параграф 3 и член 6, параграф 4 от Директива 2014/104.

5) Член 6, параграф 5, буква а) от Директива 2014/104

трябва да се тълкува в смисъл, че:

когато в приложение на процесуален инструмент по националното право национален съд отложи разглеждането на въпроса дали доказателствата, чието представяне е поискано, съдържат „информация, която е била подготвена от

физическо или юридическо лице специално за производство на орган за защита на конкуренцията“, този съд трябва да гарантира, че заявителят или други страни в производството, както и техни представители, няма да имат достъп до тези доказателства, преди да приключи тази проверка, ако последните са в белия списък, или преди компетентният орган за защита на конкуренцията да прекрати воденото от него производство, ако посочените доказателства са в сивия списък.

Подписи